

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczka-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

✦ Meszlényi Gyula.

Buzgóságban és jótékonyágban kiváló főpapot veszített *Meszlényi Gyula* szatmári püspökben a magyar káth. egyház.

Buzgóságának ékesen szóló tanuja mindaz, amit egyik szentéletű elődjének boldoggáavatása ügyében irt és tett, jótékonyágát pedig a több millió koronára rugó fejedelmi alapítványok hirdetik.

Nevét egyházmegyéjében mindenkor áldva fogják emlegetni azon nagy áldozatokért, miket a magyar kultúra és a felebaráti szeretet oltárára tett.

Rövid életrajzi adatai a következők:

Az elhunyt főpap Velenczén (Fehérmegye) 1832. január 22-én született. Gimnáziumi tanulmányait Pécsen és Fehérvárott, a filozófiát Nagyszombatban, a teológiát a bécsi egyetemen mint a Pázmáneum növendéke végezte. Beutazta Olasz-, Francia-, Németországot és Svájc egy részét.

1853—57-ig nagyszombati gimnáziumi tanár 1857—66-ig Scitovszky János primás udvarában néhány éven át annak levéltárosa, utóbb titkára volt. 1862-ben IX. Pius titkos kamarása lett.

1866—81-ig komáromi plébános, 1869-ben, címzetes apát, 1881—87-ig esztergomi kánok és az esztergomi papnövelde kormányzója. 1887, október 17-én szatmári püspökké nevezetett ki. 1888. április hó 29-én Szatmárt a székesegyházban néhai Császka György szentelte püspökké.

Fiatal korában Meszlényi a hírlapokba cikkeket szokott írni, plébános korában pedig két önálló füzetet irt, melyek egyike IX. Pius halála alkalmából a pápa halála, temetése és az új pápa megválasztására vonatkozó szertartások leírásával foglalkozott.

Mint komáromi plébánost — közvetlen utódja Lipovniczkynek — nagyon szerették a hívei jóságá miatt.

Mint püspök megírta és kiadta a *Hám János* beatificációjára vonatkozó adatokat s nagynevű püspökelődjének az életrajzát, kiadta a másik elődje *Schlauch* Lőrincz által adományozott püspöki könyvtárnak szakszerű katalógusát és a mult ősön egyházmegyéje alapításának százéves ünnepén az egyházmegye történetét. *Meszlényi* püspök sógora volt *Kossuth* Lajosnak, kinek felesége *Meszlényi* leány volt, a püspöknek néneje.

Impozáns, magas alakja volt, ami a királynak is feltűnt, mikor Esztergomban b. e. Simon hercegprimást aranymiséje alkalmából meglátogatta.

Betegsége és halála.

Meszlényi püspök már régóta szenvedett cukorbetegségben. Éveken át kezelte magát a leghíresebb szakorvosokkal, néhány hét előtt betegsége súlyos stádiumba lépett s akkor betegsége ágyba döntötte. Napok óta nem tudott már enni s mesterségesen táplálták. Napok előtt tudták már, hogy a püspök menthetetlen s a katasztrófa tényleg bekövetkezett.

Meszlényi püspök 14-én éjjel 10 óra 27 perczkor meghalt, közvetlenül azután, hogy a pápa áldása Rómából táviratban megérkezett. A nagyerejű főpap halála könnyű volt. Esméletét már kedden elvesztette, miután *Hippich* István jezsuita-főnök ellátta őt az utolsó szentégekkel. Utolsó perceiben a rokonság, *Erdélyi*, *Göbel* és *Vajay* orvosok és udvari pápjai állottak a haldokló ágyánál.

Szatmárról jelentik a Magyar Távirati Irodának: *Meszlényi* Gyula püspök az éjjel 10 óra 27 perczkor meghalt. Halálát a város összes templomaiban harangzúgással jelezték. A középületekre kitűzték a gyászlobogót. Az elhunyt főpapot délelőtt helyezik ravatalra. A püspök esti 8 órától fogva, amidőn egy kissé magához tért, haláláig eszméletlenül feküdt. Mielőtt a katasztrófa beállott, a püspök egyet sóhajtott és a körülötte lévő orvosok konstatálták a halál beálltát.

Szatmár, márcz. 15. *Meszlényi* püspök rokonai közül már többen megérkeztek, így *Szabó* Ernő földbirtokos, *Meszlényi* Géza, *Meszlényi* István stb. Este a püspöki udvar személyzete is megjelent a beteg ágyánál és imádkozott. Tíz óra felé fárasztó lélegzése támadt és mintegy 40 percz múlva kiszendvedt. Dr. *Göbel* Lajos orvos a halál bekövetkezése után előkészületeket tett a bebalzsamozáshoz, melyet *Petrik* tanár fog végezni, ki a délután folyamán érkezik Szatmárra. A temetésre *Kossuth* Ferencz is ideérkezik. A városban mindenütt gyászlobogók láthatók.

Meszlényi püspök temetése.

Budapest, márcz. 15. (Saját tud. táv.) *Meszlényi* Gyula szatmári püspököt kedden délelőtt 9 órakor helyezik örök nyugalomra. A főpásztor földi maradványait holnap szállítják Szatmárra. Az elhunyt püspököt valószínűleg *Majláth* Károly Gusztáv erdélyi püspök fogja temetni.

A válság.

A márcziusi ünnep teljesen háttérbe szorította a politikát. A pártkörök egészen üresek voltak, a fővárosban alig van hatvan képviselő.

Az a hír, hogy gróf *Andrássy* Gyula holnapra kapott meghívást a királytól, *nem nyert megerősítést*.

Gróf *Andrássy* Gyula különben egyelőre teljesen rezervált álláspontot foglal el. Az aktuális helyzetet megbeszéli ugyan naponta politikai barátaival, azonban az ellenzék vezérfiaival egyelőre nem folytat tanácskozásokat. *Andrássy* különben — amint halljuk — ma egy napi tartózkodásra Tőke Terebesre utazik.

Ünnep után.

A hazafias lelkesedés után következik a hazafias munka.

1848. márczius 15-én az ifjuságnak nem volt nehéz a munkája. Az országgyűlés már kimondotta a reformok szükségességét, a király elvben hozzájárult, még csak azokat az illetéktelen kezeket kellett ártalmatlanná tenni, a melyek a szentesítés előtt megfogták a király kezét.

Nehezebb a helyzet ma.

Más szerencsésebb államok 1848-ban átestek a közjogi válságokon s azóta nem kellett erejükkel a meddő közjogi vitákra pazarolniok. Minket az osztrák szövetség épp úgy visszavetett, mint annak idején a török. Európa régen a legnehezebb gazdasági kérdések megfejtésével foglalkozik, amikor mi még mindig a kezünket-lábunkat lenyüggő közjogi kötelek kibontásával vesződünk.

Ők haladnak, mi meg indulni szeretnénk, ha tudnánk, de ezer akadály állja utunkat.

Erélylyel, kitartással, az alkotmányos jogokhoz való rendületlen ragaszkodással kell eltávolítani utunkból az illetéktelen akadályokat. Ez pedig munka, nem ünnepély.

A tegnapi ünnep legyen pihenő a nehéz munka közben. Ma pedig: fel a megkezdett uton, tovább, előre!

A hazafias lelkesedés adjon erőt a további hazafias munkához.

* * *

A márcziusi ünnepélyekről tudósításaink a következők:

Márczius 15 Nagyváradon.

A nemzeti ujjáébredés évfordulóját ünnepekkel ülte meg Nagyvárad városa. A polgárság a szokott módon ünnepelt, azonkívül az

URISZABÓK.

Kiválóan finom elegáns ujdonságaink megérkeztek.

Nevezetesen **dus választéku valódi angol, skót legújabb divatu** cikkeink a helybeli vámhivatalnál személyesen elvámolv **vannak, valamint legjobb minőségű gondosan válogatott Brassói tiszta gyapju és jól hordható divat** különlegességeink. Iztéles kiállítású készítményeinket ajánljuk a nagy- **Telefon: 401. SZIRMAI és NAGY Nagyvárad.**

érdemi közönség figyelmébe.

iskolákban lélekemelő ünnepélyek voltak. Este két helyen is ünnepelt a polgárság. A függetlenségi párthoz tartozók a Sasban, a kormányparti érzelmi polgárok pedig a «Pannonia» éttermében. A házak fel voltak lobogóva, sőt itt-ott az est beálltával az ablakokat is kivilágították.

A polgárság ünnepe.

A függetlenségi párt felhívására a polgárság délután 3 órakor a Szent László-téren gyült össze, hogy részt vegyen a lélekemelő hazafias ünnepélyen. A 48-as párt ezuttal avatta fel azt a remek új selyem lobogót, amelyet a párt egy kiváló tagja adományozott.

A függetlenségi párt vezéremberei lobogókkal vonultak a tribünhöz, amelyen Szokoly Tamás, dr. Adorján Emil, dr. Stocker József, dr. Halász Lajos, Stern Hermann, dr. Pác Sándor, dr. Altmann Jakab, Czeglédy Jeremiás, Papp György, Széles Lajos, Schwarcz Izidor, Weisz Károly, Diósy Ferencz, Arany Sándor, Mokry János zászlótartó stb. foglaltak helyet.

Az ünnepély kezdetén az iparos ifjak kath. legényegylet és az ev. ref. egyházi énekkar énekeiből alakult dalárda adta elő a Hymnust, Gelencsér karmester vezetése alatt, amelyet a jelen volt ezer és ezernyi közönség kalaplevéve hallgatott végig.

Utána Szokoly Tamás rövid beszédben szólott s hálát adott Istennek, hogy a magyar népet hazaszeretetében megtartotta. Szólott az 1848-iki küzdelemről s rámutatott a nemzet legutóbbi ítéletére, a melylyel a nemzet követeli a jogát. Beszédét azzal fejezi be, hogy adja Isten, miszerint azok, akik még nem látják be a nemzet igazát, azt mielőbb belássák.

A megnyitás után Mocsy Gyula iparossegéd szavalt el mély érzéssel Ilyés Bálint alkalmi költeményét s utána az egyesült dalárda a Szózatot zengte el.

Dr. Adorján Emil lépett a pódiumra ezután s messze hangzó, csengő hangon ünnepi beszédet mondott. A szép beszéd befejező része a következő:

Engedtessék meg azonban nekem, hogy amikor erre a dicső napra visszaemlékezünk, annak két nevezetes tanulságát vonhassam le. Az egyik tanulság az, hogyha haladni vágyunk, akkor erősen kell akarni, mert amely nemzetnek nincs erős elhatározása, a mely nép csak óhajt és sóhajt, de ügyét tettekkkel előre nem viszi: az nagy, szabad és hatalmas soha nem lehet!

A másik tanulság pedig az, hogy nem elég jogainkat, igazságainkat kivívni, mert csak az igazán a miénk, a mit meg is tudunk tartani. A márczius 15-iki 12 pontot elfogadta a nemzet és király; kimondták nemcsak a sajtószabadságot és felelős miniszteriumot, hanem a nemzeti önállóságot is, mert az önálló nemzeti őrsereg, az önálló nemzeti bank azt jelenti. És mégis, ámbár 57 esztendő telt már el, még ma sincs gazdasági önállóságunk, ma sincs önálló véderőnk, hadseregünk még mindig nem esküdt meg az alkotmányra és az egyenlő képviselet elve sincs végrehajtva, mert Magyarország négy millió felnőtt férfiak közül több, mint három millió az egyenlőség elve ellenére nem bír választói joggal.

Ez a nap tehát nemcsak az emlékezés, hanem az emlékeztetés ünnepe is. Emlékeztetés ez arra, hogy a mag kivirágzott ugyan, de gyümölcsei még mindig nem értek meg. Nem értek meg, mert amint Kossuth Lajos 1848. márczius 3-án a pozsonyi országgyűlésen mondotta, — és fájdalom, még ma is úgy van — hogy »mi rajtunk egy fojtó gőznek nehéz átka ül, a bécsi rendszer csontkamarájából sorvasztó szél fú reánk, mely idegeinket megmevívíti és lelkünk röptére zibbasztólag hat.«

Ez a sorvasztó szél hervasztja el még ma is a 48-iki márczius virágait, ez a folyó gőz nem engedi, hogy a szabadság fája gyümölcsöket hozzon.

De az igazság fényes napja át kell hogy törje a szolgaság ködét. Ne halványuljon el hát előttünk az önálló és szabad nemzet eszményképe; ne csak hirdessük, de az egész éven át valljuk és kövessük azt. Nem adjuk fel a reményt; tovább küzdünk eszményeinkért, küzdünk addig, míg mind valóra nem válnak. Ebben a harcban küzdeni dicsőség, szenvedni vértanúság, elbukni diadal és meghalni feltámadás!

Zajos tetszés kísérte a hatásos beszédet. Utánna Südy Tibor joghallgató szavalt el igen szépen Sas Edének »Márczius 15.« című pompás költeményét.

Dr. Halász Lajos beszéde tulajdonképen az új lobogó felavatása volt. Beszélte a nemzet elnyomatásáról, a szabadság hajnaláról. Kérte a turult, hogy mutasson büszke, győzelmes utat az új lobogónak. Kitartásra buzdította a szent ügy mellett a polgárságot, hogy küzdjenek a szabadság, egyenlőség és testvériség diadaláért.

Az utolsó szónok dr. Stocker József volt. Kérte, hogy a haza szabadságának, függetlenségének szent érzelmét ápolják sziveikben s gyermekeiknél is, akkor nemsokára a haza minden fia együtt ünnepel e napon. Terjeszték a márcziusi eszméket, hogy elérjék céljukat: a haza függetlenségét.

Végül elénekelték a Kossuth-nótát s a szép ünnepély véget ért.

A szabadelvűpárt a Pannoniában tartotta meg a szabadságünnepét.

Hlatky Endre országgyűlési képviselő a márcziusi eseményeket méltatta, amelynek eredménye lett a magyar szabadság újjászülése, amelynek fenntartásáért dolgozni kötelességünk a jövőben is. A munkából kiveszünk részünket mindnyájan s senkinek sincs jussa ahhoz, hogy jobb hazafinak hirdesse magát csak azért, mert talán egy hevesebb temperamentumu párthoz tartozik. Ahhoz, hogy a márcziusi eszmék igazán vérré váljanak a nemzet szervezetében, legtöbbet a szabadelvűpárt dolgozott az alkotások terén s ezért látja ő biztosítva e párt hivatását, működésének további szükségét a jövőben is. Vállvetve kell dolgoznia minden pártnak hazánk felvirágzásáért s hogy e munkát versenyezve a hazaszereteten, de egyetértve a nagy magasztos célban siker koronázza, arra ürti poharát. (Lelkes éljenzés.)

Hlatky után Hoványi Géza szólalt fel, ki tartalmas beszédben a 48-iki eseményekről és a szabadelvűpárt nemzeti kultuszáról beszélt. A szónokot lelkesen éltették beszéde után.

Dési Géza beszélt még hosszabban, utánna még többen szólaltak fel, a hangulat rendkívül lelkes és hazafias volt.

A függetlenségi és 48-as párt a Fekete Sas nagytermében tartotta meg zászló és serleg felavatással egybekötött márcziusi ünnepélyét a melyen számos felköszöntő hangzott el.

Szokoly Tamás vezette be a tósztok sorát utána Stocker József beszélt, aki a 48-as időről emlékezett meg, majd Adorján Emil dr., azután Halász Lajos dr. mondott fölvatató ünnepi beszédet az új serlegről és a zászlóról, a mivel Bertsey György lepte meg a pártot, Kurländer Ede dr a koalíciók ellenzéket és Andrássy Gyula grófot éltette.

Óriási hatás mellett mondott gyönyörű tósztot Pálffy Béla, aki azt mondotta, hogy a szabadelvűpárt azért bankettezik, mert közel áll a nagy bőjtje, melyet a nemzet ítélete mondott rá. Megvan győződve, hogy a koalíció tisztán az ország érdekeit fogja szem előtt tartani, úgy, hogy ne kelljen senkinek sem kivándorolni a hazából.

Dr. Dóri Ferencz indítványára a szövetkezett ellenzéket üdvözölték.

Dr. Halász Lajos átadta az ünnepi serleget Szokoly pártelnöknek megőrzés végett. Még több tósztt hangzott el. A beszédek közben a Kath. legényegylet és ref. dalárdája hazafias dalokat énekeltek.

A tanintézetekben.

Elsőnek kell megemlitenünk a kir. kath. jogakadémia polgárságának hazafias ünnepségét, mely öt órakor folyt le az akadémia disztermében. Zsufolásig a legelőkelőbb közönség töltötte meg a disztermet. Valóságos illatos tavasz vonult be az Alma-Mater falai közé az elegáns s különösen nagyszámu hölgyközönséggel. Közéletünk számos előkelősége volt jelen az ünnepélyen s a tanári kar az ifjúsággal. Utóbbinak nagy része ki is szorult a teremből. Péterffy Elemér ifj. elnök rövid, lelkes beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, utána Adam István szavalt el ifjui tüzzel a «Talpra magyar»-t. Lévai Béla Abrányi szép költeményét: «Márczius idusá»-t szavalt csengő hangon. Ezután következett Fényes Ödön ifj. segítőegyleti elnök ünnepi beszéde. Fényes derekasan megfelelt a feladatának. Tömör vonásokkal ismertette a nágyidőket s lelkesen emlékezett meg a márcziusi ifjakról. Végül hazaszeretetre buzdította az ifjúságot. Befejezésül Lukács Béla szavalt a «Márczius 15-ike» költeményt Abrányitól. A közönség minden pontot lelkesen megéltenezett, különösen pedig Fényes beszédét, mely különösen nagy hatással volt a hallgatóságra.

Lelkes, szépen sikerült ünnepélyek voltak az összes tanintézetekben. Nagy közönség vett részt a kath. főgimnázium, az állami főreál s a felső kereskedelmi s a polgári leányiskola ünnepélyén.

A községi polgári fiú iskolában Ó Dezső h. igazgató méltatta a nap jelentőségét. Igaz lelkesedéssel, szónoki hévvel buzdította az ifjúságot hazaszeretetre, munkásságra, mint a haza boldogulásának talpkövére. Az ünnepély sikerét nagyban emelte a dalárda közreműködése, mely újabb babért szerzett a jeles énektanárnak Belezny Antalnak.

A nemzeti újjáébredés emléknapiját az elemi iskolákban is megülték, mindenütt egyik tanító magyarázta meg a gyermekeknek a nap jelentőségét.

A váradi-olaszi-i róm. kath. fiúiskolában a következő műsorral tolyt le az ünnepség: Meg-

E héten következő alkalmi cikkek árusíttatnak ki:

Silk sephir, blousokra alkalmas 9 kr. Luisin selyem, minden szín 52 kr.
Plissé sephir ruha és blousokra 13 kr. Iadisch batiszt, 120 széleses 49 kr.
Delain remek minták — — 18 kr. Rojtos türrükközö — — — 5 kr.

120 cm. széles gypju blouse kelmék 31 krtól 250-ig
Legjobb minőségű rumburgi és creás vásznak, schrol schiffonok, férfi és női fehéreneműek, damast áruk, szintén hasonló olcsó árban.

Costüm kelméket csak a legjobb minőségűekben tartok raktáron, mert olcsóbb anyag nem érdemes az elkészítésre.

Tisztelettel.

23—31

TELCSER MÁTYÁS
divatárúháza.

nyitó. Tartotta: Stark Gyula, igazgató-tanító. — *Himnusz*. Lehoczky József énektanító vezetésében. — *Szózat*. Szavaltta: Gembáczy Frigyes IV. o. t. — *Alkalmi beszéd*. Tartotta: Domokos Andor tanító. — *Márczius 15-ike* Nagy Lajostól. Szavaltta: Germán László III. o. t. — *Hazádnak rendületlenül*. Pósa Lajostól. Szavaltta: Krasznay Miklós I. o. t. — *Az én hazám*. Mindszenty Gedeontól. Szavaltta: Rokay Károly III. o. t. (tiszi egyenruhában, kardosan.) — *Nemzeti dal*. Szavaltta: Vaskó Pál IV. o. t. — *A kis generalis*. Pósa Lajostól. Szavaltta: Besenczyk Emil I. o. t. — *Harczi dal*. Szavaltta: Eperjesy Viktor III. o. t. — *A szülőföld és a haza*. Előadta: Beöthy Andor II. o. t. — *Szózat* Lehoczky József énektanító vezetésében. — *Bejáró*. Tartotta: Stark Gyula igazgató-tanító.

Az úrvárosi kath. elemi fiúiskolában pedig Szentkereszthy Tivadar tanító méltatta növendékei előtt a szabadság ünnepének jelentőségét.

Kiválóan lelkes, szép ünnepséggel ülte meg márczius 15-ikét a községi polgári leányiskola tegnap délelőtt fél 11 órakor a polgári fiúiskola dísztermében.

Már szorongásig megtelt a terem díszes közönséggel, mire szétnyílt a piros függöny s látható lett az emelvényen Petőfi és Kossuth borostyánkőszoros arcképe i alatt az iskola 100 tagu énekkara s az előtérben a Szaboleska és Illyés Bálint verseiből összeállított «Prolog»-ot szavaló 4 kis leány. A Himnusz éneklése után Kandel Ilona viruló tavasz jelmezében, Gonda Ottilia, mint a költészet múzsája és Edelmán Alisz, meg Sulyok Gizike magyar nemzeti viseletben, bátran, lelkesen köszöntöttek márczius idusát. Ezt követte Belezny Antal gyönyörű szép «Tárogató»-ja a dalkör előadásában. Mely után Lévy Karola és Kovács Róza IV. o. tanulók adták elő párbeszéd alakjában a márcziusi dicső nap emlékeit s méltán kiérde mélték a lelkes tapsokat.

Ismét a dalkör következett Erkel «Hunyadi induló»-jával, majd Jakab Ödön «Márczius 15.» című versét szavalta magyaros tízzel Laszki Adél III. o. t. és Belezny Kossuth dala után ugyancsak Belezny Antal énektanár zongorakísérete mellett Kecskeméti Margit IV. o. t. szavaltta értelmesen Pósa Lajos és Tarnay Alajos «Ezer év után» című melodramáját.

Az ünnepség további része a Petőfi emlékének szült. Jókai «Petőfi apotheosisát» mély érzéssel adta elő kurucos jelmezben Katona Erzsike IV. o. t. s mire elhangzott e szavaltat után a Rákóczy-induló, bezárult a függöny és bevonult az emelvényről az énekkar. Amikor ismét szét nyílt, kedves kép tárult a néző közönség elé. A pódium legmagasabb helyén, pálmák közt Petőfi érez mellszobrára, fölötté egy szép kis szőke angyal, Bige Bertuska tartott babérkoszorút, mellette Hungária koronás alakja Kerekes Vilma támaszkodott Magyarország ezimere s kardjára, míg más felől egy magyar harcos (Katona Erzsike) tartotta a nemzeti lobogót. Előttük állt a költészet múzsája Gonda Ottilia lanttal kezében, a tavasz (Kandel Ilona) s két oldalt a magyar szabadság (Feiler Anna), magyar dicsőség (Kemenczy Margit), a magyar föld (Perlesz Vilma) és a harckészség (Rácz Ilona) genuszai álltak készen Petőfinak hódolni. Míg az előtérben magyar leánykák festői csoportjai sorakoztak (Ragany Ilonka, Lombos Margit, Lederer Miczi, Laszki Adél, Nagy Vilma, Lévy Karola, Edelmán Alisz, Sulyok Gizike, Grünfeld Ilona stb.) A szépen elmondott versek ép úgy tetszettek, mint az élőkép, melyet a szereplők tártak a nézőközönség elé.

Végül Nagy Vilma III. oszt. tanuló mondta el gyönyörűen, megindító áhitattal Rákosi Viktor «Fohász»-át és a Szózat éneklésével véget ért a szívet-lelket fölemelő ünnepség.

Ünnepelt azonkívül tegnap a Réti népkör, a várad velencei Földművelők olvasó köre, a Lajos asztaltársaság stb. A megyében is mindentű szép, lelkes ünnepségek voltak a nemzeti újjászületés emlékünnepe.

Budapesten.

Az egyetemi ifjúság régi, nemes hagyományához hiven, tegnap délelőtt nagyarányu ünnepelelyel glorifikálta a dicső márcziusi tradíciókat.

A Vigadó nagytermét erre az alkalomra óriási közönség töltötte meg, a mely lelkes hangulatban helyén maradt a gazdag műsor utolsó számáig.

Az ünnepély Kéler B. Rákóczi nyitányával kezdődött. A program második pontjával Lindner Ernő nagyhatásu megnyitó beszédet mondott, R. Maróthy Margit, a Magyar-színház művésznője lépett az emelvényre s tüzzel, nagy hatással elszavaltta Petőfi Sándor Ledőlt szobrát. A hálás közönség szünni nem akaró éljenzéssel honorálta a művésznő nyújtotta nagy élvezetet.

Utána körülbelül fél óra hosszat Kóczé Antal cigányprimás tartotta lekötve a hallgatóság figyelmét, eljátszván a Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos, a Hej Rákóczi, Bercsényit, a Kossuth nótát és végül a R-pülj fecskémet. A közönség minden nóta után perczekig tapsolt és éljenzett a művész-czigánynak. A tapsvihar lecsillapultával dr Ballagi Aladár egyetemi tanár és országgy. képviselő mondta el az ünnepi beszédét. A «szabadság» szó értelmét fejtegette és az «1848» értelmét méltatta.

Közvetlenül Ballagi után az ősz Madarász József mondott frenetikus hatást keltve, néhány lelkesítő szót. Utána Pável Ferencz joghallgató a «Talpra magyar»-t szavaltta, majd Ősz Lajos, a Műegyetemi Kör elnöke mondott ünnepi beszédet. Aztán Ledvinka Ferencz orgona kíséretével néhány kurucz nótát fújt el tárogaton.

Az ünnepély Zsitvay Tibor joghallgató, az Ált. E. S. E. elnöke hatásos beszéddel zárta be. A közönség lelkes hangulatban a Kossuth-nótát és a Szózatot énekelve oszlott széjjel.

*

A Nagyváradról és Biharmegyéből Budapestben tanuló egyetemi hallgatók által fenntartott Biharmegyei Kör szombaton este tartja hazafias ünnepségét a Budapesti Újságírók egyesületének közös helyiségeiben. Az ünnepély műsorán Györgyi Mihály joghallgató elnöki megnyitóval, Doctor János Károly a Népszínház tagja szavallattal, Szatmári Mór képviselő ünnepi beszéddel, Lőránd Ernő, Szávay Gyula Vitézi ének Rákóczi Ferenczről cz. költeményével, Gottlieb Zoltán orvostanhallgató a «Talpra magyar» elszaválásával szerepelnek.

Biharvámegye közgyűlése.

— Első nap. —

Biharvámegye törvényhatósági bizottsága tegnap, márczius 15-én kezdte meg tavaszi közgyűlését.

Dr. Beöthy László főispán helyett dr. Miskolczi Ferencz alispán elnökölt.

Simán, a szokott egyhangúsággal tárgyalták az előterjesztett ügyeket, csupán egy tárgynál volt némi vita, de ez is simán lett elintézve.

A kitűzött 312 ügynek mintegy negyed-részt intézték el, a többi mára maradt, de ezeken végig megy bizonyára a mai közgyűlés.

Az első napi tanácskozás lefolyása a következő volt:

A főispán akadályoztatása miatt dr. Miskolczi Ferencz alispán elnökölt.

Jelenvoltak:

• Széchenyi Jenő, Fatszer Antal, Keszthelyi Zoltán, dr. Wallner Ödön, Baranyi András, Balogh János, Balogh Elemér, Balázsházy Iván, Jancsó Dezső, Bartos Elemér, dr. Gyöngyössy István, Jer-

zsák István, Papp János, Szunyogh Lőránd, Örley Kálmán, Meskó Boldizsár, dr. Ertsey Péter, dr. Kiss Döme, Jakab Lipót, Száhlender Károly, Fráter Barna, Raček János, Éder Géza, Kovács Béla, Juricskay Dezső, Juricskay Zoltán, Varró Domokos, Tamásfalvy-Thury Ignác, Weiterschütz János, Markovits Károly, Markovits Antal, Telegdy József, Zathureczky István, Zsigó Endre, Hegyesi Márton, Bérczy Imre, Szalmáry-Király Andor, Rézmann Márton, Tatár Zoltán, Vattay Gyula, Keszthelyi Sándor, Berger Gyula, dr. Márkus László, Alacs Károly, Bakacs Béla, Tatár József, Molnár Béla, Kovácsnay Marcell, Dobozy Kálmán, Király Károly, dr. Dési Géza, Drágán Sándor, Biró Ádám, Török Endre, Király Béla, Kovács András, Kalotay Viktor, Linczinger Sándor, Markovits Manó, dr. Péchy Károly, Balogh Lajos, Ertsey Zsigmond, Gerlán János, Gedeon Mihály, Darabant Gerő, Fráter Kálmán, Fényes Imre, Ertsey Géza, Korbély József, Biszterszky Iván, Ujházy Antal, Filip Sándor, Szabó János, Nagy Márton, Nagy János, Cziffra Kálmán, Juricskay Ákos, Frankó Endre, Bodó Bertalan, Tóth Albert, Mártonffy Bogdán, dr. Halász Elemér, Des Echerolles Kruspér Gilbert, Csicsay Alajos, Trehauser József, Darvas Imre, Csanády Jenő, Bleyer Lajos, Mezey Gyula, Zathureczky Albert, Kiss József, Wertheimstein Henrik, dr. Buday József, Korda Andor, Dobozy Mihály, Udvarhelyi Béla, Friedman Benő, Vlaszati Ödön, dr. Mórítz Ernő, Ertsey Kálmán, Osváth Kálmán, Pakala Tamás.

Az alispán megnyitó beszédében bizalomteljesen kérte a törvényhatóság tagjait, hogy gazdag tapasztalataikkal és jóindulatukkal támogassák elnöki tisztében.

Az alispán beszámolója.

Keszthelyi Zoltán főjegyző előterjesztette az alispán időszaki jelentését, az elmúlt évnegyedről.

E szerint a vármegye területén a közegészségügy kedvezőtlenebb volt, mint az előző negyedévben. A hivatalos orvosok 12526 beteget gyógykezelték, 334-el többet, mint a megelőző évnegyedben. Uralkodó kórok az emésztési és légzési bántalmak voltak. A fertőző betegségek közül előfordultak: a roncóló toroklob 16 községben; maradt az előző évnegyedről 40, újabban megbetegült 36, összesen 76, meghalt 12; — a kanyaró 30 községben, maradt 110, újabban megbetegült 155, összesen 265, meghalt 15; — a vörheny 27 községben, maradt 119, újabban megbetegült 103, összesen 222, meghalt 35; — a hasi hagymáz 12 községben, maradt 7, újabban megbetegült 28, összesen 35, meghalt 6; — a hörghurut 4 községben, maradt 62, újabban megbetegült 35, összesen 97, halálozást nem okozott.

Az állategészségügy igen kedvező volt, amennyiben nagyobb járvány nem fordult elő.

A köz és vagyon biztonsági állapot általánosságban elég jónak mondható. A derecskei járásban 2 rablás és egy gyilkosság, a tenkei és szalárdi járásban pedig a képviselőválasztások alkalmával a büntényítő esetek nagy számmal fordultak elő s az izgatott hangulatban nagyobb bajoknak csak a karhatalom kirendelésével lehetett elejét venni.

A vetések állásáról még biztosat nem lehet tudni; valószínű, hogy az őszi szárazság, a kemény hideg és e téli kevés csapadék folytán jelentékeny károk vannak az őszi vetésekben. A laza talajban a kár már is látható.

Az adózás az ex-lex folytán nem felel meg a kívánalmaknak.

A megye területén fellépett inség enyhítésére korpa- és tengeri kölcsönt kaptak. Még újabb segélyre van szükség.

Megemlékezik végül az alispán az időközben elhalt megyei tisztviselők és bizottsági tagok elhunytáról.

A jelentést tudomásul vették s a bejelentett elhalálozások felett részvétét fejezte ki a közgyűlés.

ERMELLEKI HEGYIBOROK PALACZKOKBAN

elismert jól kezelt tiszta minőségben, 10 palaczktól fölfelé literes palackonként 70 fill.-jével házhoz szállítva kapható az

ERMELLEKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL, Nagypiacz-tér 10. szám.

Minden palaczk czimkéje, kupakja és dugója az Ermelleki részvénytársaság cégjelzésével van ellátva. Telefon 206. szám.

Az igazoló választmány jelentést tesz a pótlólag megejtett megyebizottsági tag választásokról. A szentjobbi megyebizottsági tagok választására új határidőt tűztek ki a választási elnökül *Magyary* Miklóst küldte ki a közgyűlés.

A bíráló választmány jelentését tudomásul vették.

Választás a közig. bizottságba.

Id. *Gálbory* Sámuel egészségi okokból a közigazgatási bizottsági tagságról lemondott. Az ekként megüresedett tagsági helyet titkos választás után töltötték be.

Szavazatszedő küldöttségi elnök *Markovits* Antal, tagok *Tamásfalvy* Thury Ignác és *Kovács* Béla voltak.

Tekintélyes szótöbbséggel *Fetser* Antal kanonok választatott be a vármegye közigazgatási bizottságába.

Gyengéd figyelmeztetés.

A számonkérő szék jelentése szerint az egyes megyei hivatalok megfelelő buzgalommal dolgoztak s az elintézetlen ügydarabok száma igen csekély. Csapán egyes árvaszéki ülnököknél van nagyobb hátralék. Ezekre nézve kimondotta a közgyűlés, miszerint elvárja, hogy a jövőben fokozottabb buzgalommal törekedjenek a hátralékok apasztására. Egyébként az előterjesztést tudomásul vették s felhatalmazták az alispánt, hogy az árvaszéknél és az alispáni hivatalnál a szükséghez képest ideiglenes munkaerőt alkalmazzon.

Négy főszolgabíró előléptetése.

Az alispán előterjesztést tett, hogy *Kovácsnay* Marczel, *Nyisztor* Alajos, *Fráter* Barna és *Nagy* Márton főszolgabírók 15 évnél hosszabb szolgálatuk és buzgó működésük elismerésül a VII. fizetési fokozat 3. osztályába előléptetessenek s a felemelt fizetési összeg megadása iránt a belügyminisztert kérje fel a vármegye.

Hegyesi Márton kifejti, hogy a szakosztályban az a nézeteltérés merült fel, hogy helyesebb volna a négy főszolgabíróra nézve a felterjesztésben egymásután megállapítani, mert jóllehet, hogy mind a négy megérdemli teljesen az előléptetést, de aligha adja meg most mind a négynek a felemelt fizetést a miniszter, mint ahogy más megyében sem adta meg. Így a vármegye határozata nem érvényesülne s így újra kellene a közgyűlésnek a megengedett számhoz képest választani. Indítványozza, hogy az előléptetés előtt kérjék fel a minisztert, miszerint mind a négy állásra vonatkozólag a fizetési többletet állítsa be a költségvetésbe. A főispánnak ilyen a véleménye.

Örley Kálmán ellenkező állásponton van, a vonatkozó törvényt ő másként értelmezi s azt felolvassa. Előbb kell a választást, illetve előléptetést megejteni, azután kell a költségvetésben gondoskodni. Ajánlja az előterjesztett javaslat elfogadását.

Ertsey Péter az Örley által kifejtett véleményt nem pártolja. A vármegye autonóm jogához tartozik, hogy megadja az illető tisztviselőknél a rangot, a fizetésről majd a miniszter gondoskodik. A főispán véleménye nem irányadó a közgyűlés határozathozatalára.

Az előterjesztett javaslatot majdnem egyhangulag elfogadták.

A b-ujfalu—bakonyszeg—báránci határszéli törvényhatósági közutnak átvezetésére vonatkozó főmérnöki előterjesztést határozattá emelték.

Szakács község képviselőtestületének felosztása tárgyában a belügyminiszter leiratát tudomásul vették s a választást 1905. október 28-ra tűzték ki. (?)

A belügyminiszter nem hajlandó a megyei árvaszéknél tervbe vett fogalmazói állások

rendszeresítését engedélyezni, annál inkább, mert két új ülnöki állást rendszeresített. A miniszter annyiban tévedésben van, hogy a multban is 3 napidíjas árvaszéki ülnök volt alkalmazva. A vármegye a miniszter leiratának tudomásul vétele mellett a három gyakornoki állás meghagyása fentartását határozta el.

Az 1905—1907. évekre az adófelszámolási bizottságba a megye törvényhatósága *Szacs-vay* Ákost és *Miskolczy* Árpádot küldte ki.

A társtörvényhatóságok átiratait egyszerűen tudomásul vették.

Szemgyógyintézet Nagyváradon.

A kórházi bizottság előterjesztést tett, hogy a megyei kórház keretén belül egy szemkórházat építsen a vármegye 65000 kor. költséggel s a költségek fedezése kérje fel a belügyminisztert. Az előterjesztést elfogadták.

A borellenőrző bizottságokba járasonként 2-2 tagot küldött ki.

Ezután apróbb községi ügyeket tárgyaltak. A még elintézetlen ügyek tárgyalását ma, csütörtökön délelőtt a folytatólagos közgyűlésben intézik el.

A kelet-ázsiai háború.

Részletek mukdeni csatáról.

Tokio, március 15. A mukdeni csata részleteiről a következő jelentések érkeztek a harcterről: A japánok a foglyul ejtett oroszokat Sakhapuban és Fengtálnubban hagyták Oku hadseregénél. Éjjel felé egy dandár hóviharban keresztül vágta magát Sakhopuhoz közel az ellenség hadállásához. A Saho balpartján kitartó, rettenes csata fejlődött ki. Az oroszok kétségbeesett ellentállása után a japán tüzértámadás sikerült hajnalban elfoglalnia az orosz pozíciókat. Egész gyalogos osztályok semmisültek meg. Kétszáz ember egyszerre esett el. Irtózatos öklharcz fejlődött ki. A szuronyharcz közben az ellenséges katonák valósággal öklre mentek, mialatt négyszáz ember halt meg, végül az oroszok megtámadták. Ezen a helyen összesen 1500 ember halt meg. Az oroszok kísérletet tettek arra, hogy a japánok által elfoglalt pozíciókat visszavegyék, de nagy ósztatásokkal visszaverték őket.

Kiáltvány az orosz proletárokhoz.

Páris, március 15. Az oroszországi egyesült szociáldemokrata szervezetek lelkes hangú kiáltványt bocsátottak ki és ebben a következő pontokban foglalták az orosz nép követeléseit:

Követeljük:

1. Az alkotmányos népképviselőt összehívását, melynek képviselőit nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül általános egyenes titkos választással választják.
2. A háború azonnali befejezését.
3. A politikai és vallási ügyek miatt elfogottak száműzötték azonnali szabadon bocsátását.
4. A nyolcz órai munkaidő behozatalát az összes ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi üzemekben.
5. Az alkotmányos népképviselőtől pedig követelni fogjuk:
 1. Az autokrata kormányzat eltörlését és helyébe demokrata köztársaságot.
 2. Helyi önkormányzatot általános egyenlő titkos választási alapon.
 3. A személy és lakás sérthetlenségét, a gondolat-, a szó-, a sajtószabadságot, a gyűlékezési, sztrájk- és egyesülési jogot.
 4. A rendiség megszüntetését; a polgárok teljes egyenjogúsítását nemre, vallásra, fajra és nemzetiségre való tekintet nélkül.
 5. A kivételes törvények megszüntetését, a nemzetiségek nyelv- és egyéb jogának elismerését.
 6. A bíráltnak a nép útján való választását; esküdttséket.
 7. Az állandó hadseregnek általános nép hadsereggel való helyettesítését.

8. Az egyház és állam, az iskola és egyház szétválasztását.

Elfogott haditudósító s attaché.

Niuosvang, március 15. A párisi *Journal* harctéri tudósítóját Mukdenben a japánok elfogták de jól bánták vele és hire jár, hogy rövid időn belül szabadon bocsátják. A japánok elfogtak egy angol katonai attasét és két francia tisztet.

Az orosz foglyok.

London, márc. 15. A *Daily Telegraph* jelenti Tokióból 13-áról: Az orosz foglyok között, akik Mukdentől nyugatra adták meg magukat, van a 16. hadtest legénysége is. Azok, akik a szomszédságból elmenekültek, nagy hadoszlopot alkottak és a midőn Pokánál megtámadták őket, fehér zászlót lobogtattak. Kinai házakban még sok orosz rejtőzik. Az hírlik, hogy Bilderlin tábornok elesett.

Az oroszok megadják magukat.

London, márc. 15. A Reuter-ügynökség Kuroki tábornok hadseregében levő tudósítója jelenti, hogy az ország tele van éhes és félnék oroszokkal, kik csapatosan adják meg magukat a japánoknak. Eközben folytatják az üldözést. Az orosz hadseregnél levő legtöbb külföldi katonai attasé, köztük egy angol és két amerikai tiszt Mukdennél a japánok kezébe került.

A német császár békeközvetítése.

London, márc. 15. A *Daily Chronicle*-nek jelenti Washingtonból, hogy az amerikai nagykövet kijelentette, hogy Vilmos német császár hajlandó a háború dolgában a közvetítés munkájára. A császár állítólag azzal indokolja ezt a hajlandóságát, hogy a mukdeni csata után Európát is nagyban fenyegeti a sárga veszedelem.

Tienling megszállása bekövetkezik.

London, márc. 15. Tienling megszállása ma valószínűleg bekövetkezik. Az orosz hadseregnél beosztott külön katonai attasék nem követték visszavonuló sereget, hanem átléptek a japán hadsereghez.

Elesett tábornok.

Budapest, márc. 15. (Saját tud. táv.) *Renerkopf* tábornok a hadsereg visszavonulásakor elesett.

Robbanás Moszkvában.

Budapest, márc. 15. (Saj. tud. táv.) *Moszkvában* a színházterén a mult éjjel robbanás történt. A rendőrök többeket letartóztattak. A merénylők közül egy súlyosan megsebesült.

Budapest, márc. 15. (Saj. tud. táv.) Tokióból jelenti, hogy az orosz jobb-szárny és a centrum megszűnt existálni. Kuropatkin a japánok majdnem teljesen körülvették; csak egy oldalon volt serege szabad.

Budapest, márc. 15. (Saját tud. táv.) Az oroszok félnek attól, hogy a japánok megtámadják őket Tielingnél. Az oroszok legközelebb a 18-ik hadtestet is mozgósítani fogják, mert az eddigi haderővel Kuropatkin csak vereségre számíthat. Az ujonczozás nagy nehézségekbe ütközik. Az oroszok, mire az új hadtestet Kelet-ázsiba küldhetik, abba egy fél esztendő is beletelik.

Uj főparancsnok.

Budapest, márc. 15. (Saját tud. táv.) *Nikolajevics* nagyherceget legközelebb kifogják nevezni az összes haderők főparancsnokának.

UJDONSÁGOK.

A püspök betegsége.

Fővárosi és helybeli lapok püspökünk betegségről irnak. E hírek javarésze azonban tulzott.

Ő Excellentiája a télen influenzában volt, de alig feküdt, csakhoggy éppen a szobát őrizte. Ennek maradt még némi következménye, de hála Istennek, állandóan javul a helyzete, amely most már nem ad aggodalomra okot.

Az influenza a püspöknek a szemére vette magát s eleintén itthon gyógykezeltek *Wimmer* és *Szabó* orvosok. Február elején *Budapestre* ment fel a püspök, hol *Kéty* és *Grósz* tanárok gyógykezeltek s miután erősítő kurára is van szüksége, egy héttel ezelőtt a Városliget közelébe, egy Hungária-uti szanatóriumba vonult. Hol sokkal megfelelőbben folytathatja a kurát. Délelőtt-délután egy-egy órát sétál udvari papjával s látogatóival a ligetben. A kura használata óta meglepően javul állapota minden tekintetben, szembaja is mulóban van; alapos a remény, hogy egy-két hét múlva teljesen felgyógyulva hagyja el a szanatóriumot s visszatér magasztos működésének székhelyére hivei, papjai és tisztelői közé, kik e másfél év alatt annyira megszerették áldott lelkü, fenkölt gondolkodásu s apostoli buzgóságú főpásztorukat.

Hozza Isten minél előbb!

Katholikus Szabad Liceum.

Ma tartja a Kath. Szabad Liceum első böjti estéjét.

A közönség régóta a legnagyobb elismeréssel veszi körül a Katholikus Szabad Liceum böjti estélyeit. Ezekon gyülekezik össze és talál az elmélyedes mellett kiváló művészi élvezetet is a nagyböjt hangulatában elmerült lelkek sokasága. A magas színvonalon álló előadások, a művészi ének- és zeneszámok oly vonzó központtá teszik ezeket az estélyeket, aminő kevés található városunk téli társadalmi életében.

Ma *Pálffy Béla* tart előadást. A többi programponnt új szereplőké, de akik a régi szereplők mellé joggal sorakozhatnak. Két bájos ifju leányka lép ez alkalommal először a dobogóra s a Kath. Körnek van alkalma művészetüket először a nagy közönség elé vinni. *Wallner Erzsike* zongoraszámmal, *Böhm Adél* pedig énekkel lép fel s akik előzetesen hallották próbáikat, fellépésüknek a legszebb sikert jósolják.

Az est műsora a következő lesz:

1. a) *Ed. Schütt*: Bluettes.
 - b) *Sinding*: Tavasz álom. Zongorán előadja *Wallner Erzsike*.
 2. *A falu és a város*. Előadás, tartja *Pálffy Béla*.
 3. a) *Mattei*: Jo non torno;
 - b) *Bátky*: Szeretlek! Éneklé *Böhm Adél*, zongorán kíséri *Bátky Endre*.
- Kezdeté pontban 6 órakor.

TÁJÉKOZTATÓ.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 6. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

* **Személyi hir.** *Polónyi Géza* országgyűlési képviselő tegnap Nagyváradon időzött s a délutáni vonattal Aradra utazott.

* **A Pecze és Aduna szabályozása.** Évek óta sürgetik a Pecze szabályozás keresztültvitelét; ezáltal Nagyvárad város egy régi bajtól szabadulna meg. *Köszeghy József* városi főmérnök most kidolgozta és beterjesztette a tanácshoz a szabályozási terveket. A város belterületén boltozott csatornában vezetnék a Pecze egy részét, a többit pedig a városon kívül a Kommandáns réten. Nagyvárad alatt, Szent András határában szintén szabályozni kell a Peczet egész a Körözsbe ömlésig. Ezt a költséget is Nagyváradnak kell viselni, mert ezen munkálatokat a városi szabályozás teszi szükségessé. A főmérnök új felvétel, és számítás alapján készitette el a munkálatot. Az összes költség 240,352 korona a melyből a városi rész feltöltési munkálata egyedül 84916 kor, amely összeg a törmelék hordással tejemesen leszáll. A vizosztó készüléknél, ha a vízügyi hatóság kívánja, zsilipórt kell alkalmazni, akinek lakház építése újabb 5000 koronát igényel. Zsilipórnek egy utkaparót lehetne alkalmazni, akinek családja kellő beoktatás után ellátná a szükséges teendőket. Első sorban, még ez évben a városon kívül levő szakaszt kellene elkészíteni: ez 64773 koronába kerülne s kitelnék a Pecze szabályozás 90000 koronát kitevő vagyonából. A városon belül levő szakasz elkészítése a jövő évre maradhatna. Ez a beboltozott csatorna vezetné le a környék csapadék vizét s ezért a csatornázásnak egy részét képezi s így a még hiányzó 160,000 korona a csatornázási alaphoz vehető. A feltöltéshez a háztulajdonosok hozzájárulása igénybe vehető. A Páris-patak szabályozása is így viendő keresztül. Ezen is dolgozik már a városi főmérnök.

* **Előnév-adományozások.** A király *Vaskovits Adolf* nyugalmazott százados és törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett a «lovászi» előnevet; és *Stoffer József* dr, igazságügyminiszteri fogalmazó és törvényes utódainak szintén a régi nemességük épségben tartásával és a *Stoffer* családi névnek «*Vecseklő*»-re való változtatással a *vecseklői* előnevet adományozta.

* **Románia rablóbanda garázdálkodása.** A *Petrozsény* mellett lévő határszéli havasokon nagyszámu, felfegyverkezett romániai rablóbanda betört, a juhászokat összekötötték és 600 darab juhot elhajtottak. Egy csendőrszakasz egy hadnagy vezetése mellett üldözésükre ment, de akkorra már átmenekültek a határon. Szigorú vizsgálatot indítottak.

* **Ösztöndíj iparossegédek részére.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a nagyvárad kereskedelmi és iparkamarához, amelyben felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a továbbképzés céljából alapított 600 korona utazási ösztöndíjak egyikére ez évben a nagyvárad kamarai kerületből pályázhatnak törekvő iparos segéd munkások. Ez ügyre vonatkozólag lapunk mai számában hivatalos hirdetés van közölve, a melyből az az érdekeltek bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

* **Elfogott betörőbanda.** Az elmúlt éjjel az Erdődi-féle főutcai cukrászdába betörést követtek el s kellő lakmározás után mintegy 10 korona pénzt és némi ékszert vittek el. A rendőrség csakhamar kiderítette és elfogta a betörőket, *Mester Lajos* és *Dudek József* csavargók személyében. A két betörő lelkét már sok bűn terheli. Még nappal bujtak el a pincebén, ahol az ott háló hetesre rázárták az ajtót. Alkulcsal feljutottak a cukrászdába, ahol sok süteményt meettek s az ott talált 10 korona pénzt és egy gyűrűt, karpereczet elvittek. *Mester Lajos* a betörés után kiment

Biharra, de félt, hogy a csendőrség elfogja s akkor nagyobb melege lesz. Ezért visszajött Nagyváradra. Különb Mester már három évi fegyházat ült, 14 lopás és csalásért. Most is egész halmaz büne vár megtorlásra. A szőlőkben sorra járta a villákat. *Darvassy* városi tanácsos szőlőjében háromszor volt alkulcsal s mindég lopott valamit. Még más két társuk is van, akiket tegnap este fogott el a rendőrség. Egy bandában már többször kimentek rablótámadás végett lesbe a bihari utra és a Wolfierdő mellé, de nem mertek megtámadni senkit, mert nem volt kellő fegyverzetük. Most is az volt a tervük, hogy a Wolfierdő mellett levő uton kifosztanak valakit. Egyelőre most már meg vannak fosztva ettől a kísérettől. Hogy hamar kézrekerítették a bacadát, ez *Kemény Ignác* rendőrbiztos, továbbá *Dienes, Kelemen, Vass* és *Bott* nyomozó rendőrök érdeme, akik fáradhatatlanul kutattak a betörők után.

x Mulató a Szabó vendéglőben.

Takács Ilona opera énekesnő lép fel ma először Szűcs Laczi társulatával a Szabó vendéglőben *Takács* (Thurzó) Ilona, kit az igazgatónak rendkívüli anyagi áldozatok árán sikerült társulatához szerződtetni, évekig ünnepelt primadonnája volt a legnagyobb vidéki színházaknak, most külföldi utjáról visszatérve, rövid vendégszereplésre rándult le Nagyváradra, hol bizonyára sokan fognak remek hangjában gyönyörködni, fellépnek még *Háber* szájharmonikus művész, ki remek számaival valósággal elragadja a hallgatóságot. Nagyon tetszenek *Böcskay* kitűnő tréfás s nagy hatással szokott énekelni *Papp Ferencz*, a jeles baritonista is, aki a nótakirály társulatának erőssége volt. A műsor utolsó és leghatásosabb száma *Farkas Imre* jeles poéta «*Vén cigány*» című melodráma, a mit a direktor ad elő igaz szép hatással. — A kitűnő ételeken és italokon kívül figyelmes kiszolgálásról is gondoskodik a tulajdonos. Az előadás után *Varga Stefi* zenekara játszik.

* Tisztelettel hívjuk fel, olvasóink szives figyelmét *Szirmai és Nagy* uri divatszabók mai számunkban közölt tárcza alatti hirdetésére

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: Louthe, bohózat.

Péntek: Elnémult harangok, szimü.

Szombat: Elnémult harangok, szimü.

Vasárnap délután: Furcsa háboru, operett; este: Czigány, népszimü. (Szigligeti ünnep.)

Aranylakodalom.

A színház teljes kivilágítása mellett a *Krausz-dicsőítő* alkalmi darab félignél valamivel jobban megtöltötte a színházat. Nem értjük, legalább a változatosság okáért miért nem veszik elő 48-as diszeladason *Verő Györgynek* sokkal jobb és sokkal szebb *Hadak utja* című alkalmi darabját is?

Az előadás lehetett volna jobb is Akadozott, döcögött. A ruhák meg éppen kifogásolhatók korhúség szempontjából. A honvéd huszárok mind *Vilmos* huszároknak öltöztek, persze kegyetlenül kopott, »orbájos« ruhákba. Így ment végig. A hadnagy főhadnagyi uniformisban, máskor meg frájternek feldiszitve. Az első képben a ludovikánus: honvéd tisztiszolga, a közös hadseregbeli hadapród pedig huszárönkéntes volt stb. Ez volt a keret.

Szerencsére a keretben értékesebb volt a tartalom. *Klenovics* sok igyekezettel és lelkesedéssel játszotta *Koltai* szerepét, a jegyese szerepében *Szerémi Gizella* tetszett. A központ, *Krausz Samu Tihanyi* volt, aki kiváló komikai tehetségével most is exczellált. Kis-

sebb szerepekben Krasznay, Szarvasi, Bérczi, Rédei, Sümegi ügyeskedtek.

Igen sikerült a III. képből a táncjelenet. Egyebütt a rendezés sem jeleskedett.

Megelőzőleg E. Kovács Mariska szavalta el *Ditrói* alkalmi prologját átérzve, igaz lelkesedéssel.

Nyitányul a Hunyadi László örökszép nyitányát játszotta el a zenekar. A kíséret állandóan tulharsogta az első hegedűt s elnyomta a dallamot. A nagydob pedig mindent hallhatatlanná tett.

Felvonás közben a földszinti állóhely és a karzat hazafias dalokat énekelt. —r.

Louthe. Pier Wéber bohózata kerül ma színre. A czimszerepet E. Kovács Mariska játssza. A többi főszerepek: T. Pogány Janka, Berlányi Vanda, Agnelli, Tóth Elek, Tihanyi Jászák

Elnémult harangok. Malonyai és Rákosi kitűnő színjátéka lesz a színház legközelebbi premierje. Ebben az érdekes témájú darabban pompás szerepekhez jutottak a színház több elsőrangú tagjai, így pl. Klenovitsnak, Tóth Eleknek, továbbá E. Kovács Mariskának szintén rokonszenves szerep jutott. Általában minden szereplőnek hálás feladata lesz s a darab iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Mindent összevéve szép estére lesz kilátás az Elnémult harangok előadásán, a melyre már ma délután 3 órától lehet jegyeket előre váltani.

TÁVIRATOK.

Nyugdíjba vonult alispán.

Beregszászról írják, hogy Jobszty Gyula kir. tanácsos Beregvármegye évtizedeken át volt alispánja, a napokban lemondott hivataláról és nyugdíjaztatását kérte. Utoda valószínűleg Gulácsy István dr. a vármegye főjegyzője lesz, kinek ezideig még nincs, ellenjelöltje.

Katonatisztek inzultálása.

Páris. márcz. 15. Fournier tábornokot kit André volt hadügyminiszter rendelkezési állományba helyezte, Berteaux hadügyminiszter a 12. hadtest parancsnokává nevezte ki. A midőn tegnap Limogesbe ment, megérkezésekor a szociálisták ellenséges tüntetése lepte meg. A társaságában lévő több tisztet annyira fenyegették a rendzavarók, hogy kénytelenek voltak a katonai körbe menekülni.

Gyári munkások sztrájkja.

Brianc, márcz. 15. A helyi vasuti vágány-gyár nem akar eleget tenni a munkások követeléseinek, miért is tovább tart a sztrájk. A gépgyár és a Malcov-társaság munkásai fenyegetően viselkednek. Attól tartanak, hogy rendzavarás lesz, ezért az adóhivatalt, a fegyvergyárat, a pálinkakaraktárat, a bankot és a postahivatalt katonaság őrzi. Néhány birtokon és kincstári erdőn a parasztok engedelm nélkül fát vágak és botom áron adják el.

NYILTTÉR.

Nincs lehetetlenség!
Ez már igazán ritka alkalom.
Használja is azt ki minden revő!

Ilyen ritka alkalom rég volt és soká lesz hogy még **órát** és **ékszer** is gyári áron alól lehessen beszerezni. Miért? Mert a napokban a Klein-féle óra és ékszer raktáron lévő órákat árverésen megvettem. És így mindenki kevés pénzért szép **ajándékot** vásárolhat. Nagy

tömeg óra, arany és ezüst gyűrűk, fülfüggők, láncok, karperecek, jousok, evőeszközök, stb kerülnek eladásra. Továbbá szemüvegek, viz-, láz-, és szoba-hőmérők leszállított árban. Törött vagy ócska aranyat vagy ezüstöt pénzért, vagy cserébe a legmagasabb árban beváltom. Óra, ékszer és látszer javítás pontosan, jótállás mellett elkészítetik. — Minden verseny kizárva.

FREUND BENJAMIN

műorás, ékszer- és látszerész.

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi szálloda.

Értesítés!

Mély tisztelettel van szerencsém nagyra-becsült megrendelőim szives tudomására hozni, hogy az általam alapított **Lebovits és társaság** czégből, mint az üzlet tulajdonképeni szakértő vezetője kiléptem. Szabad legyen tehát arra kérem igen tisztelt megrendelőimet hogy további szives rendeléseikkel régi **Bazár épületbeli** (színház oldal) helyiségemben méltóztatassanak felkeresni, ahol a mérték vételt személyesen teljesítem. Ha tehát bárki az én nevemben akarna eljárni, tisztelettel kéem mint illetéktelent visszautasítani. Magam pedig továbbra is minden erőmből iparkodom, hogy a közönség megtisztelő bizalmára ezentul is érdemes legyen Felhívom a t. közönség szives figyelmét a műhelyemben készült **legelegánsabb**

szinpadai és bál-czipőkre,

melyek kizárólag nálam szerezhetők be. Kérem a közönség további jóakaratu támogatását s maradtam kitűnő tisztelettel

LEBOVITS MIKSA

a Szigligeti-Színház czipőszállítója

(Bazár-épület, színház felőli oldal.)

Özv. Jüngling Józsefné

állandó nagy raktára **varrógép,**
kerékpár alkatrész- és fel-
szerelekben

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár épület.)

Nagy választék **acetylen-lámpa lég-**
tömő és gummiköpenyben. Szakszerűen berendezett **nagy javító MŰHELY** **Emalírozás, nিকেlezés** és bárminemű **javítások** pontosan és jutányosan eszközöltnék.

Carbit napi árban!

A legjobb gyártmány

Atilla, torpedó, Bock, és Hollender-féle

kerékpárok

vannak állandóan raktáron.

Becsés pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Özv. Jüngling Józsefné.

ÉRTESETÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **német szücs-üzletet nyitottam,** raktáromon mindenkor e szakmába vágó kézmunkák kaphatók és megrendeléseket gyorsan és pontosan készítetek el a legjutányosabb árak mellett, ugyszintén szörme-árut nyári megőrzésre és annak gondozását elfogadom.

Üzletem tűz ellen biztosítva van.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel:

Zimányi András,
gynavára d, Színház- és Apáczka-utca skáú
(Dr. Adorján-palota.)

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

Maga Kenneth bálványozta az orvosát látogatásait alig várta; a mi nem is csoda, mert a fiatal orvos fáradhatatlan odaadással gondozta, órákat töltött mellette, beszélgetve, adomákkal mulattatva, majd felolvasott neki s mindenképpen rajta volt, hogy Kenneth keserű sorsát elviselhetőbbé tegye.

A mult ősszel azonban a fiuk, Kenneth kivéve, a szép, megnyerő, kedélyes Chartres Algyhoz pártoltak, a ki kellemes, behízélgő modorával annyira megnyerte szívüket, hogy Fergusson egészen elhanyagolták s Algyt állították arra a piederstálra, melyet a doktor oly sokáig elfoglalva tartott.

Algy azonban elment, s Fergusson doktor ismét elfoglalta régi helyét. Az az aranyfürtös, barna szemű, mosolygó arc csak egy szívben maradt állandóan bevérsve, ez uralkodott rajta vetélytárs nélkül, a Nelliében.

És ez idő alatt Fergusson doktor az ő boldog tudatlanságában, a Nelli arcával a lelkében, a Nelli kezével a kezében, boldog és fényes jövőről álmodozott.

Ez volt életének egyetlen álma azóta, mióta két évvel ezelőtt meglátta, a mint a hegyoldalon állt, s kék szemét a lenyugvó napra szegezte. Alicnak már ekkor elfoglalta a szívét örökre. — És még jobban akkor, mikor a Kenneth szerencsétlensége estéjén újra látta, a mint réműlve és bánatos arccal nézett rá, s aggódva várta, hogy meghallja tőle Kenneth sorsát. Ekkor történt, hogy a leányka mindkét kezével megfogta kezét, s bánatában olyan sziszagatóan kérte, hogy mentse meg drága testvérét. Ő pedig egész lelkéből vigasztalta:

— Isten segítségével rajta leszek!

E naptól kezdve új remény költözött a doktor szívébe és e remény mindenhová elkísérte. Akár magányosan ült otthon, akár beteget látogatta meg, mindig az a boldog hit sarkantyuzta, hogy Nelli egykor kis feleségének nevezheti. Éjjel-nappal érette dolgozott s úgy érezte, hogy minden megtakarított forintja közelebb viszi ahhoz a hön óhajtott vágyához, hogy házat nemsokára e kedves teremts fogja igazán boldog otthonná varázsolni.

Most is, a mint a szeretett leányra nézett, ki a kandalló mellett az öreg kutyát simogatta s ráhajolt, hogy elrejtse a könyek nyomait, erre gondolt s olyan jól esett neki, mikor néhány perc múlva vidám beszélgetésbe keveredett s a Tom tréfáin együtt nevetgált vele és Allannal. Alick dobogó szívvél hallgatta imádottja minden szavát s úgy érezte, hogy

nincs a világon több olyan leány, mint Graham Nelli s ha őt elvesziti, mindent elveszített.

És Nelli mitsem tudott arról, hogy Fergusson szive milyen érzelmeket táplál; valamint nem tudott arról sem, milyen erős hatást gyakorolt rá az ő nyílt, bizalmas tekintete, Fergusson sohasem tekinté másnak, mint barátjának.

Szegény Alic! Mennyire fájt volna becsületes, szerető szive, ha ezt csak sejtette volna is! De nem tudott semmiről semmit — s tovább remélt.

Kevés vártatva Nelli a konyhába ment, hogy eleget tegyen gazdaasszonyi kötelességének. Tudta, hogy Fergusson doktor a nap fáradoimai után megéhezett s valami jót akart számára készíteni. Miután pedig a doktor nagyon szerette a tea-süteményt, annak készítéséhez fogott.

A kis Donald mellette állt, igen komoly és fontos arccal gyurva apró kővér kezével egy darabka tészta. A sok tapsikolás közben a tészta nem csak formája, hanem színe is többféle változáson ment keresztül, de azért a picziny szakács tökéletesen meg volt elégedve művével s nyugodtan tette a pléhedénybe, alaposan meg is égette, hanem azért pompásnak találta.

— Donald, édesem, eredj öltözködni a téához, — szól hozzá Nelli, — ne félj, ügyelek a süteményedre, csak menj, drágám, légy jó fiu.

S a csöpp Herkules, nénye lelkére kötve drága jószágát, elszaladt.

Nelli büszke volt gazdaasszonyi tudományára, s máskor, mikor efféle finom süteményt készített, egész lelkével csüggött rajta, most azonban gondolatai arra a napra tévedtek, mikor Algy, épp ily sütemény készítése közben, felgyürt karral, s nekipirult arccal meglepte őt a konyhában. Milyen sok bohóságot mondott neki akkor az a szég ifju, szinte most is kénytelen mosolyogni, ha rá gondol.

Szegény becsületes Fergusson doktor! Bizonyára nem esett volna neki olyan jóízűen a Nelli süteménye, ha tudja, hogy hol jártak ennek gondolatai készítése közben. De hisz régi dolog, hogy „a hol a tudatlanság boldogság — ott bolondság bölcsnek lenni“ — tehát a fiatal orvos is egész kéjjel élvezte teáját a pompás tejsűrűvel, aztán a sonkát, írósvajat, tojást és a Nelli süteményeit, nem is sejtve, hogy a leány gondolatai mennyire távol esnek az övéitől.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, márcz. 15.

Osztrákhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámitoló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villamos vasut	— — —	339.—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, márcz. 15.

Buza apr.-re	— — —	19.28
Buza máj.	— — —	19.08
Rozs apr.-re	— — —	15.40
Tengeri májusra 1905.	— — —	1.538
Zab apr. ra	— — —	15.38
Repeze aug.-ra	— — —	23.90

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 márcz. 15-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	119.10
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.50
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.45
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	98.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	— — —	22.350

Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	173.50
Osztrák járadék papirban	— — —	100.30
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.60
Osztrák járadék aranyban	— — —	1.20
Osztrák korona járadék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.75
Osztrák mgyar bankrészvény	— — —	16.45
Magyar hitelbank részvény	— — —	766—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	678.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	66150
20 frankos arany (Napolendor)	— — —	19.04
Német birodalmi márka	— — —	117.17
London vista	— — —	239.72
Páris vista	— — —	95.17
20 márkás arany	— — —	23.46.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad Kereskedelmi- és Iparkamara.

583—1905. sz.

Hivatalos hirdetés.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 53343/VII. 1905. számú leirata folytán, van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a szakmájában leendő további kiképzés céljából alapított 600 (hatszáz) korona utazási ösztöndíjak egyikére az 1905. évben kamarai kerületünkben törekvő iparos segédmunkások pályázhatnak.

Felhívjuk tehát mindazon iparos segédmunkásokat, kik a fentemlített ösztöndíjban részesülni óhajtának, hogy pályázati folyamodványukat legkésőbb a folyó évi április hó 20-ig napjáig, az alulírott Kereskedelmi- és Iparkamarához annyival is inkább adják be, minthogy az ezen határidőn túl beérkező kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

A folyamodványban részletesen feltüntetendő és lehetőleg okmányokkal igazolandó a folyamadó lakhelye, családi viszonyai, erkölcsi magaviseleti, foglalkozása, előképzettsége, esetleges tanulmányai, az általa nyert kitüntetések nyelvismerete, és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő út iránya is megjelölendő valamint az is, hogy a kérvényező iparossegéd katonai kötelezettségének elegendő-e már, és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele.

Megjegyeztetik, hogy a folyamadó iparossegédnek kötelezettséget kell vállalni az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt — vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja érvényesíteni.

Azok, akik katonai kötelezettségüknek nem tettek eleget vagy az alul felmentve nincsenek, — az ösztöndíjra nem számíthatnak. — A kiskorúakért atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében. Nagyvárad, 1905. márczius hó 14.

A Nagyvárad Kereskedelmi- és Iparkamara:

Huzella Gyula,

Dr. Sarkadi Lajos,

kir. keresk. tanácsos, elnök.

titkár.

Arverési hirdetés.

A város törvényhatóságától nyert megbízás folytán Nagyvárad olasz városrészben a Fő-utcán továbbá a Szent János-utcán létesítendő kocsit és gyalogjárda burkolási munkálatoknak vállalatba adása céljából 1905 évi márczius hó 27-ik napján d. e. 10 órakor a város ház bizottsági termében árlejtést fogok tartani.

A vonatkozó költségvetések szerint s az abban felsorolt munkálatokra ajánlatot lehet tenni aszfalt, bazaltkő és keramit téglá uttest burkoló a gyalogjárdákra nézve pedig aszfalt és beton anyagra.

Megjegyzem, hogy a főutcának a Szent-László téri hídától a Sztaroveczky utcáig és a Szent János-utcának a Bémertértől a Szilágyi Dezső-utcáig terjedő szakaszát illetően csak aszfalt burkoló anyagra a Fő-utcán a Sztaroveczky-utcától a vasuti állomásig terjedő szakaszára aszfalt bazaltkő vagy keramittéglából való uttestre és aszfalt vagy betonból előállítandó gyalogjárda lehet ajánlatot tenni s hogy a Fő-utca belső szakaszának aszfaltozási munkálatai 225551 korona 20 fillérben a Szent János utca jelzett szakaszának aszfaltozási munkálatok 44659 korona 80 fillérben, — a Fő-utca külső szakaszának aszfalt burkolási munkálatai a költségvetési alternatívákhoz képest 251816 korona 50 fillérben, 292868 kor. 50 fillérben, illetve 244974 korona 50 fillérben, ugyanit a keramittal leendő burkolás költségei 210764 korona 50 fillérben ugyanitt az aszfalt vonatkozó alternatív költségvetés szerint az összes aszfaltozási munkálatok a gyalogjárdákkal együtt 225269 korona 30 fillérben végül az ugyanezen szakaszon tervezett betongyalogjárda készítése 32331 koronában vannak előirányozva s az egyes költségvetési munkálatokra bányat pénzül a teendő ajánlat szerint a hitelt előirányozati összegek 10 %-a teendő le.

Alternative költségvetésnek magasabb előirányozati összege után letett bányatpénz ugyanazon költségelőirányzat összes alternatíváira is bányatpénzül szolgálnak.

Ajánlatot a vállalati és szerződési feltételek értelmében csakis írásban zárt ajánlat útján lehet tenni s a zárt ajánlatok, melyekhez a kívánt bányatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban vagy pedig Nagyvárad város közpénztára által kiállított letéti nyugtában csatolandó alulírott kezeihez 1905 évi márczius hó 27-ik napjának délelőtti 10 órájáig nyújthatók be, amikor is azok felbontani s elbíráltatni fognak.

Ajánlattevők azon körülményt, hogy az árlejtési és szerződési feltételeket, műszaki leírást költségvetést, terveket, mely okmányok a városi mérnöki hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők ismeri és magára nézve kötelezőknek elfogadja zárt ajánlatukban világosan kitenni kötelesek.

A tett ajánlatok felett Nagyvárad város közönsége tekintet nélkül azok olcsóbb vagy drágább voltára, teljesen szabadon határoz.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis a törvényhatósági bizottság vonatkozó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. évi márczius hó 9-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdaságügyi tanácsnok,
mint az árv. küldöttség elnöke.

Kiadó lakás.

Nagyvásár-tér 60. szám alatt (volt Mandl-ház) első emeletén 5 szobából álló lakás mellék-helyiségekkel 1905 május 1-től, továbbá a Lukács György u. 6 szám, (volt Rómer házban) 2 szobából álló garcon lakás mindenórán kiadó.

Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál.

